

καλαφάτισμα

Δευτέρα, 20 Φεβρουαρίου 2012
6:00 πμ

Σημασία

Φράξιμο των ρωγμών και οπών και εξωτερική επάλειψη και επίστρωση του κύτους του πλοίου με πίσσα

Ετυμολογία

Από το [Calafatare](#)

Παραγωγή

Από το πισσαλειφω προέρχεται το σημερινό πασαλειβω. Το πασαλειβω παρετυμολογήθηκε από το πασαν+αλειβω και γι αυτό το εγραφαν με ένα σιγμα.

Το πισσαλειμα είναι υποσυνολο του καλαφατισματος, μια από τις εργασίες του καλαφατισματος.

Φρασεις

Καλαφατιζω σημαίνει στην αργκό και θωπευω με σεξουαλική προθεση ή και επιβαλω την σεξουαλική πράξη με επιδραση από το αλείφω αλλά και το βουλωμα ή στουπισμα οπων.^{216.187}
Και αυτό τον υπαινιγμο περιεχει το τραγουδακι
Βαρκα γιαλο

...

Θα σου την καλαφατίσω

Από μπρός και από πίσω.

Επώνυμα - Παρωνύμια

Μιχαήλ Ε' ο Καλαφάτης (1015 – 1042) αυτοκρατωρ του Βυζαντίου , ο πατερας του ήταν καλαφάτης.

Εγκυκλοπαιδικά

Οι **Καματιάριοι** του λιμεναρχείου, οί οποίοι ένισχυοντο δια χειρωνακτών έκ τών αγοραίων καθ' ημεροκάματον, αν οψέ δέν έξηρκουν, διεξήγον καθοδηγούμενοι το μεταφορικόν, βαρύ και επαχθές του άρματώματος. Το περίβλημα—**έπίσωμα**—ετέρωθεν έξύνετο και **έπαλαμίζετο**, έν ω και το άπαν **άρμολόγιόν** του μετά τοϋ τών καταστρώσεων του πλοίου υφίσταντο έμπεριστατωμένη διάναξιν υπό τών **καλαφατών** μεθ' δ ή έπικαυθεισα **γάστρα έπισσαλείφετο** και τά **υπεράλια** τών τοίχων έχρωματίζοντο προτιμώμενων όλομερώς τοϋ λευκοϋ, τοϋ ήερανέου, τοϋ βαθέος κυανού και του μιλωδους, είτε συνδυαζόμενου τοϋ πρώτου μετά τίνος τών λοιπών. Σημειωτέον δεότι ή ζωηρά τών διαχρώσεων και επισύρουσα το βλέμμα άπόδοσις εθεωρείτο δίκην προσδιδοϋσης τη επιβολή κάλλος άπαράμιλλον. Και τοϋντεϋθεν, έκτεινομένη μεν εις βάψιμον τών ξυλαρμένων ομοιότροπον, έκδηλουμένη δέ και εις την άπό τοϋ Ιδίου έμφυτου υφανσιν τών Ιστιών **έξεμπλωτά** και καταστόλισιν τοϋ πετάσματος δια ποικίλων παραστάσεων, άψησχόλει ειδικα καθ' έκαστον συνάφια τών **Χεριαρών** (τοϋ Άρσανά)—συνεργεία δέ. τεχνιτών, προωρισμένα δια την διεξαγωγήν τών διαφόρων λεπτών και απαιτούντων επιστήμην μετά φιλοκαλίας έργων.

Το έσωτερικόν πάλιν τών σκαφών, άφ οϋ άπεπερατούτο ο,τι άνηκε τοις ξυλουργοις και σιδηρευσι, έκαθαρίζετο και ηύτρεπιζετο άπ' άκρου εις άκρον, κατά τε το κύτος και κατά τα ανώτερα μέρη. Τέλος δέ, τα τυχόν ελλείποντα κατάρτια έπετίθεντο δια τών υπάρχόντων επί σχεδίων και πεπαλαιωμένων ναυπηγημάτων, άκόμη δέ και εις τό χείλος τών προκυμαίων ίστοθετών (**χιαρίων** μεν τών έξ

αμειβόντων συνισταμένων, **έμπηγιών** δέ τών βελονοειδών έτερων)* οϋ τίνος γενομένου, έπηρον οι άρμενισταί και ηϋτρέπιζον πρός πλουν την καθόλου έξάρτυσιν.
Καί ήδη συνετελεΐτο ό έφοδιασμός, τοϋ οποίου μορφώνει τις πλήρη ιδέαν, όταν μάθη τα κεφαλαιώδη της διατάξεως τών **καταπάτων** καράβου. "Ας φαντασθώμεν λοιπόν, επί τό παραστατικώτερον, ότι προσεγγίσαντες δι' **έφολκίου** καί παραβαλόντες κατά τό δεξιόν **άναβάσιον** άνήλθομεν επί τοϋ **κοβέρτου**. Είς έκ τών εκεί άπησχολημένων περί τό **ξυλορράψιμον** ιστίου διετάχθη υπό **του άνέχοντος την ωραν** — επί της φυλακής — υπαξιωματικού να περιαγάγη όπως ίδωμεν τα πανταχού διαμερίσματα* οϋτος δ' οδηγεί ήμας δια τοϋ **πρωραίου κυβησίου** προς τα **ύποφράγματα**, δεικνύων και έπεξηγών τα καθ' έκαστον : Εκατέρωθεν τοϋ **έσωτροπίου** διήκουσιν οί της σωρεύσεως τοϋ **άντλου γάβοι**, από τών όποιων σωλήν τις (ό, **ολκός**) φέρει μέχρι τοϋ ευρισκομένου παρά τό μεγακάαρτον χειριστοϋ άναρροφητήρος. Τήν άντλοδόκην καλύπτει ή έκ πετρών συνήθως στοιβασία τοϋ **έρματος** — ισοβάρον — τοϋ σκάφους, ήτις εκτείνεται κατά τήν πρέπουσαν διανομήν από τοϋ **ποδοτροπίου** μέχρι τοϋ **ληνού**.⁹²⁹⁰

Ξενογλωσσα

Calafatare

Λατ. calafatar; Γαλλικο. calafater

calfeutrer; Ισπανικα: calafatear, calafetar

Πορτογαλλικα: . calafotar (/Μεσν. Καλαφατεΐν

olazd. kalefateren): Από το Αραβικό QBLAF ή QALLAF (Τουρκικο kalfât.) που με την σειρά του σημαίνει QILF (QILFA) ίνες κοκκοφοίνικα ή άλλου ανάλογου φυτοϋ (πχ. Κανναβίνες ίνες) που χρησιμοποιούσαν για να βουλώνουν τρύπες ή ρωγμές στο σκάφος. [Βίντεο](#)

Από Calafato = Calafatore > το επαγγελμα καλαφάτης και το επώνυμο Καλαφάτης.

Πισσῆ λενε οι αρβανιτες το **δαδί** από το αρχαίο ελληνικό ουσιαστικό **δάς**, γεν. **δαδός**, ή, Αττ. συνηρ. αντί **δαῖς** (Α).1. **δαυλός**, φλόγα, **δάδα**, **πυρός**, **δαδί**, **λαμπάδα**, πυρός από πεύκο, Λατ. taeda, σε Όμηρ. 2. ως περιληπτικό ουσ., ξύλο πεύκου, από το οποίο φτιάχονταν οι πυρσοί, σε Θουκ., Ξεν. κατ επακτασιν και καθε ξυλο, αλειμενο με πισα που χρησιμευει ως δαυλος.

Ναύαγιο των αντιπάλων μετά το θαύμα του ακαθιστου

**μενον Σωσθένιον γίνονται, κάκει άνέμου βορέου κα-
ταβράγέντος, τά πολλά τῶν πλοίων αὐτῶν διςβράγη,
καί διεφθάρησαν· οἱ δὲ περιλειφθέντες λιμῶ σφοδρῶ
περιέπεσον, ὡς καί ἀνθρωπίνων σαρκῶν ἄψασθαι,
κόπριά τε φυρᾶν, καί ἐσθίειν· εἶτα φυγόντες, καί
κατά τὸ Αἰγαῖον γενόμενοι πέλαγος, τὰ σκάφη αὐτῶν
ἅπαντα, καί ἑαυτοὺς τῷ τῆς θαλάσσης διδοῦσι βυθῶ·
χάλαζα γὰρ βαγδαία οὐρανόθεν καταπεσοῦσα, καί
βρασμὸν κατά τῆς θαλάσσης ποιήσασα τὴν τῶν
πλοίων πίσσαν διέλυσε, καί οὕτως ὁ ἀπειροπληθὴς
ἐκεῖνος στόλος διώλολε, τριῶν μόνων εἰς ἀγγελίαν
περιλειφθέντων.**

Εικόνες

αρχαίος καλαφάτης λειώνει πίσσα σε αγγείο

Παροιμίες

Ας σην πίσσαν εξέβεν κ' εσέβεν σην γατράν
Βγήκε από την πίσσα και μπήκε στο κατράμι
163411210 Μαρία Μαυρίδου Καλούδη -Ποντιακές παροιμίες

Αναφορές

Η πίσσα φαίνεται να είναι γνωστή στους αρχαίους από αρχαιότατων χρόνων.

Herodotus Hist., *Historiae*. {0016.001} close

πλάτος δὲ στεινήν, διαβατὸν ἐκ τῆς ἠπείρου, ἐλαιέων τε μεστήν καὶ ἀμπέλων· λίμνην δὲ ἐν αὐτῇ εἶναι, ἐκ τῆς αἰ παρθένου τῶν ἐπιχωρίων πτεροῖσι ὀρνίθων κεχρήμενοισι (5) πίσση ἐκ τῆς ἰλύος ψῆγμα ἀναφέρουσι χρυσοῦ. Ταῦτα εἰ μὲν ἔστι ἀληθέως οὐκ οἶδα, τὰ δὲ λέγεται γράφω. Εἴη δ' ἂν πᾶν, ὅκου καὶ ἐν Ζακύνθῳ ἐκ λίμνης καὶ ὕδατος **πίσσαν** ἀναφερομένην αὐτὸς ἐγὼ ὤρων. Εἰσὶ μὲν καὶ πλέονες αἱ λίμναι αὐτόθι, ἢ δ' ὧν μεγίστη αὐτέων ἑβδομήκοντα ποδῶν (10) πάντη, βάθος δὲ διόργγιός ἐστι· ἐς ταύτην κοντὸν κατιεῖσι ἐπ' ἄκρῳ μυρσίνην προσδήσαντες, καὶ ἔπειτα ἀναφέρουσι τῇ μυρσίνῃ **πίσσαν**, ὁδμὴν μὲν ἔχουσαν **ἀσφάλτου**, τὰ δ'

φοροῦντες δὲ ὕλης φακέλους παρέβαλον ἀπὸ τοῦ χώματος ἐς τὸ μεταξὺ πρῶτον τοῦ τείχους καὶ τῆς προσχώσεως, ταχὺ δὲ πλήρους γενομένου διὰ πολυχειρίαν ἐπιπαρένησαν καὶ τῆς ἄλλης πόλεως ὅσον ἐδύναντο ἀπὸ τοῦ μετεώρου πλεῖστον ἐπισχεῖν, ἐμβαλόντες δὲ πῦρ ξὺν θείῳ καὶ **πίσση** ἤψαν τὴν ὕλην.

καὶ ἐγένετο φλόξ τοσαύτη ὅσην οὐδεὶς πω ἔς γε ἐκεῖνον τὸν χρόνον χειροποίητον.

Θουκιδίδης - Ιστοριαὶ 2. 77.3.5

Βιβλιογραφία

216: ΛΕΞΙΚΟ ΤΗΣ ΠΙΑΤΣΑΣ ΑΡΓΚΟ :Ε. Παπαζαχαρίου : ΚΑΚΤΟΣ : 1999

9290 Υποπλ. ΚΩΝ. ΣΑΡΑΦΗΣ-ΠΙΝΤΖΙΠΙΟΣ - Ο ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙΚΟΣ ΣΤΟΛΟΣ - ΑΘΗΝΑ - 1907